

De verdwaalde burge

door Mario Huizinga

Vanaf de tweede helft van februari komen de grutto's weer naar Nederland. Dat betekent ringen aflezen, en daarom ben ik 's avonds regelmatig te vinden in de Everdingerwaard, waar ze samenkomen om te overnachten. Zo ook op woensdagavond 13 maart. Als ik 'klaar' ben met de grutto's, kijk ik ook altijd even goed naar de overnachtende meeuwen, omdat er regelmatig meeuwen met ringen opduiken. Systematisch elke meeuwenpoot bekijken levert nog drie afgelezen kleurringen op, het is nu al een mooie avond. Maar dan zie ik ineens een opvallende onvolwassen grote meeuw. Door zijn geheel lichte verenkleed en afwezigheid van zwarte en donkerbruine veren doet de vogel denken aan een kleine of grote burgemeester.

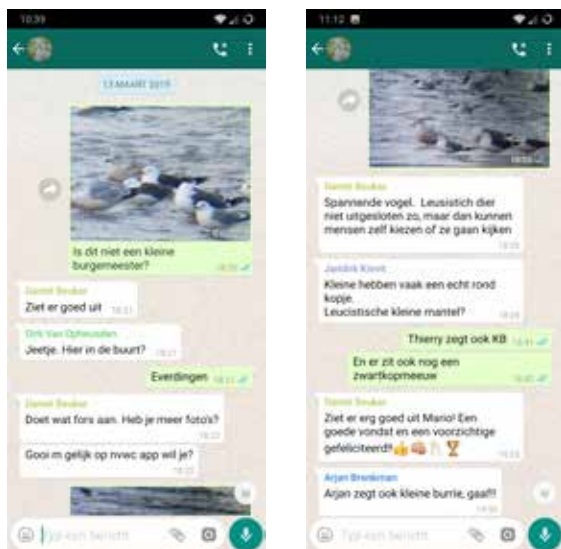
Ik heb onvoldoende parate kennis voor een zekere determinatie, daarom werp ik eerst een hulplijntje uit via WhatsApp (Zie 2 afbeeldingen WhatsApp). Na voorlopige bevestiging van Daniël meld ik de waarneming ook op de Culemborg Bird Alert WhatsApp-groep. Thierry is dan uiteraard binnen 5 minuten ter plaatse om het verlossende woord te spreken: het is inderdaad een kleine burgemeester. Hoera! Nog later wordt het me duidelijk dat dit de eerste waarneming ooit is van een kleine burgemeester in onze omgeving.

Vervolgwaarnemingen

De avonden erna blijkt de kleine burgemeester nog steeds aanwezig in de omgeving van Everdingen en staan aan beide kanten van de Lek tientallen liefhebbers met wisselend succes op de uitkijk. Hij wordt nog niet gezien binnen de grenzen van het werkgebied van de NVWC. Die eer komt Daniël toe op 18 maart, als hij de vogel ziet op De Waai, een wiel aan de overkant van de A2, bij het drieprovinciepunt en net aan de 'goede' kant van de Diefdijk. De vreemdeling heeft de lokale meeuwnackbar (afvalverwerker Van Weverwijk) zichtbaar ook ontdekt.

Daarna weet hij zich bijna twee weken te verbergen tot hij op 31 maart weer wordt gezien, op onze telpost nog wel. Tot 17 april volgen nog tientallen waarnemingen in het werkgebied, vooral rondom De Waai. Precies 5 weken na zijn ontdekking is de vogel weer gevlogen.

(Zie afbeelding KM-hokken.)

Afbeeldingen van WhatsApp

Determinatie

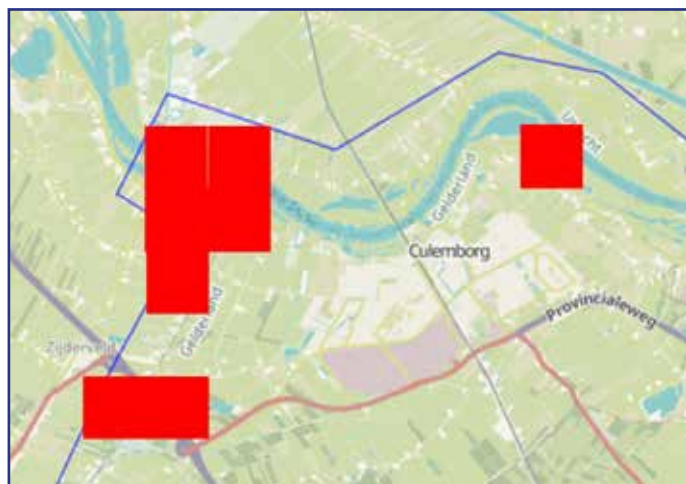
Kleine en grote burgemeesters vallen in alle kleden op door hun geheel lichte verenkleed. Ze hebben geen zwarte of donkerbruine vleugelpunten, zoals alle andere in Nederland gangbare grote meeuwen. Een adulte zwartkopmeeuw heeft weliswaar ook egaal grijs/witte vleugelpunten, maar die is flink kleiner (formaat kokmeeuw) en duidelijk herkenbaar aan ... precies! 😊 Kleine burgemeesters zijn iets kleiner dan een zilvermeeuw en grote burgemeesters iets groter. Bovendien hebben grote burgemeesters een flink forsere snavel en een kleiner oog. Eerste winter kleine en grote burgemeesters hebben een tweekleurige snavel, roze met een zwarte punt. Dat is een onderscheidend verschil met andere eerste winter grote meeuwen, die een geheel donkerkleurige snavel hebben. Vergelijkop de foto's hiernaast 'onze' eerste winter vogel met een tweede winter.

Foto 1: Culemborg, april 2019, Jan Andries Post. Kenmerken eerste winter: egaal lichtbruin met fijne bandering, donker oog. Tweekleurige snavel niet goed zichtbaar door schaduw.

Foto 2: Culemborg, april 2019, Mario Huizinga. Hier zijn de twee kleuren roze/zwart van de snavel beter zichtbaar.

Foto 3: IJmuiden, december 2013, Mario Huizinga. Mijn eerste kleine burgemeester, ook een eerste winter. Door de lichtinval zijn de geheel lichte vleugelpunten (handpennen) goed te zien.

Foto 4: Apeldoorn, januari 2019, Tammo Meijer. Ter vergelijking, kenmerken tweede winter: overwegend licht gekleurd met een vage grijs/bruine zweem, lichte iris, snavel grijs/zwart.

De kilometerhokken waar de kleine burgemeester volgens waarneming.nl is gezien.

meester

1

2

3

4

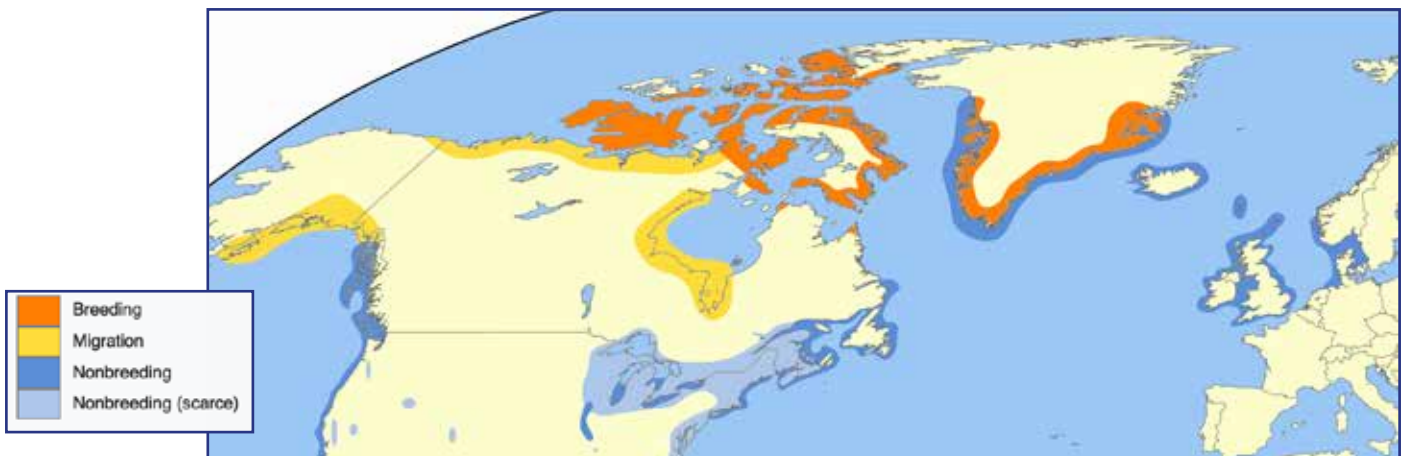

Er valt nog veel meer te melden over de herkenning van burgemeesters, maar dat voert hier (veel) te ver. Voor de liefhebbers: er staat een leuk artikel op de Dutch Birding website. Google 'Burriefestijn'.

Herkomst

Kaartje Verspreiding (Wikipedia)

De kleine burgemeester (*larus glaucoides*, of kleine burrie voor vrienden) is een broedvogel van Groenland en arctisch Canada. De meeste kleine burgemeesters overwinteren in de noordelijke Atlantische Oceaan. Kleinere aantallen overwinteren in de kuststreken van IJsland (vandaar de Engelse naam: Iceland Gull), Britse eilanden en Scandinavië. Dat betreft voornamelijk onvolwassen vogels.

Op pagina 12 in deze Hak-al vindt u meer informatie over de herkomst van de naam. (red.)

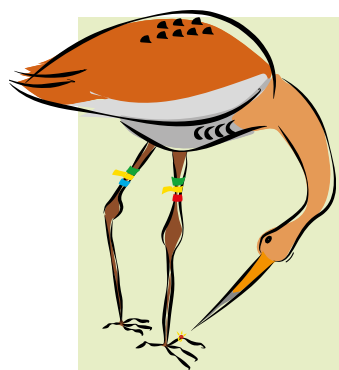
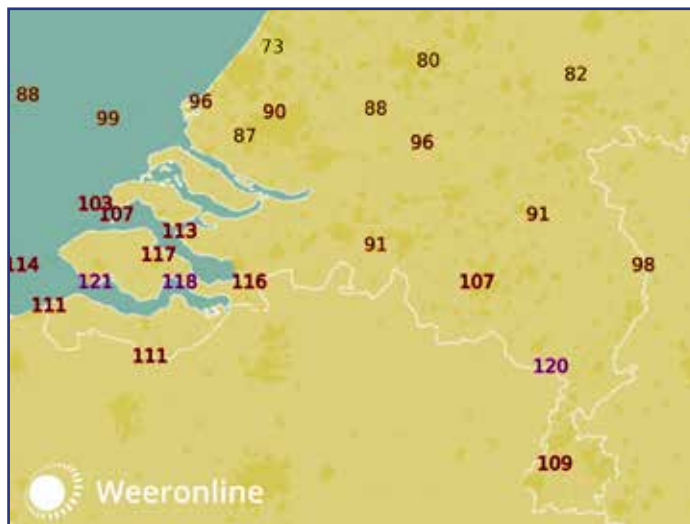
Jaarlijks worden slechts enkele kleine burgemeesters in ons land gezien, vooral in de winter langs de kust. Het zijn bijna altijd onvolwassen vogels. In Gelderland zijn kleine burgemeesters volgens waarneming.nl alleen in 2012, 2017 en 2019 gezien. Waarnemingen in het binnenland zijn vaak het gevolg van harde wind.

Afbeelding Storm 2019

Inderdaad trok er op 10 maart een echte storm over Zuid-Nederland met in Zeeland windstoten tot boven 120 km/uur. Tot in het Gelderse Rivierengebied liepen de windstoten op tot bijna 100 km/uur.

Tot slot

Mijn vriend de kleine 'burrie' zal intussen zijn weg terug wel weer hebben gevonden naar Groenland, waar zijn volwassen soortgenoten in kolonies broeden op rotsachtige kliffen langs beschutte baaien en fjorden. En mocht ik volgend jaar een tweede winter kleine burgemeester tegenkomen, zal ik zeker even denken: zou het hem zijn? Waren alle vogels maar geringd ... 🐦

Bij de poot

Ringaflezingen in de appgroep

door Mario Huizinga

5 mei 2019

Foto 1: Twee visdieven + Nijlgans

Vanmiddag zag ik tijdens een wandeling twee visdieven rusten op de leuning van een bruggetje bij de kruising Parklaan / Poelslaan, vlakbij de ingang van Vriendenschaar. Met de verrekijker zag ik een metalen ring, dus snel de telescoop opgehaald. De kunst is dan om dichtbij genoeg te komen om de ringen af te lezen. Een Nijlgans, vader van negen pullen, hielp goed mee door het paartje visdieven dichters mijn kant op te jagen.

Foto 2: Visdief NL

De geringde visdief was beweeglijk, daardoor kon ik het ringnummer rondom volledig aflezen en invoeren in de BirdRing app (nu beschikbaar voor Android én iPhone).

Foto 3: Kaartje Visdief NL

Het blijkt dat de visdief in juni 2000 in Leeuwarden is geringd door Klaas Koopman. Visdieven kunnen ouder dan 30 jaar worden, dus 19 jaar is niet heel bijzonder. Dit was de eerste aflezing van deze ring en dat is natuurlijk wel bijzonder. Wie weet komt hij al jaren in Culemborg. Maar, kijk nog eens goed naar de foto: ook de andere visdief is geringd!

Foto 4: Visdief ES

Deze tweede ring is helemaal gaaf: een ring van de ringcentrale in Madrid. Helaas zijn buitenlandse ringgegevens niet direct beschikbaar, dat kan nog even duren: soms een paar dagen, maar soms ook maanden. Wordt vervolgd.

Het zou leuk zijn om te weten waar dit paartje visdieven broedt. Misschien ergens in de omgeving op het dak?

